

O JEZIKU

Jezik ima isto poreklo i ima isto godina kao i njegov brat svet.

I jezik i svet su beskrajni. Premda raspoložemo samo ograničenim skupom izražajnih elemenata, zbog čega mogućnosti njihovog povezivanja ne poznaju granice.

Postoje samo dva b i t k a – Bog i jezik. Svet je jezik kojim govori Bog.

Drvo, potok, planina, sve su to ograničene, stvorene forme, *individuum i n e f f i b i l e*, reči su Božje.

Zbog toga svet nije savršen, jer savršen može biti samo b i t a k, ali nikada njegov i z r a z.

Nesavršenstvo je nemir. Sve se rađa i umire, ali sve žudi da bude savršeno ili večno i spokojno.

Ta žudnja ispunjava najprvobitnije svojstvo našeg života.

I tako se ceo smrtni svet ne kreće svojim, imanentnim pokretima koje mu je dao Bog, kada ga izražava – svet suprotstavlja Bogu vlastito, slobodno kretanje, odgovara mu suprotstavljanjem, pruža mu otpor. Skup takvih *respons*¹ naziva se – jezik. Jezik je svaka slobodna ekspresija stvari. Čak je u kamenu sadržan minimum jezika. Udubite se u kamen koji pada. Najpre postoji privlačenje, zatim ubrzavanje, čak kada se to događa u potpunom skladu sa zakonom zemljine težje, otkriva nam se lepota otpora – refleksije.

I pored toga jezik je nešto čisto ljudsko. Šopenhauer se svojevremeno žalio na biblijsko razdvajanje čoveka i životinje.

Međutim kao što životinja živi... u čoveku, tako čovek živi u životinji.

Ono što je ljudsko u životinji, a takođe u svim vanljudskim stvorenjima – jeste jezik.

Ako bismo dalje razmišljali, zaključili bismo da je jedina metoda saznanja filozofija jezika, nauka o slobodnoj ekspresiji sveta.

* * *

Edgar Alan Po u *Eureki*² svodi zakon gravitacije na povratak suprotstavljanju prvom Božjem činu.

Gravitacija je kretanje samo po sebi, jezik sam po sebi.

Svaki pokret je težnja ka povratku jedinstvu, stanju pre stvaranja sveta.

* * *

Vrhunac je bolest forme, dosetka je bolest jezika.

¹ Lat. odgovor. (*Prim. prev.*)

² *Eureka* je naslov pesme u prozi Edgara Alana Poa, objavljene 1848. godine. (*Prim. prev.*)

* * *

Otkad je izgovorena prva reč, niko još uvek nije rekao istinu. Svaka filozofija, svako saznanje, svaka pesma je maskarada, nespretno piskaranje, lepa ili ružna larva te krajnosti u nama, o kojoj se borimo i da mislimo, jer je kao čir, čije postojanje niko ne priznaje. A zapravo zbog nje drhtimo.

Kad iznosimo vlastitu „istinu“, to činimo uplašeni kao deca koja se boje da budu uhvaćena u laži ili batina koje slede nakon solidnog ispovedanja i zbog toga u besu i nepozvana izbacuju iz sebe nesigurne zaklinjalice.

Svest poput azbuke je beskrajni prostor povezivanja.

Povezivanja koja nastaju u datom trenutku, postoje i jednostavno ih nazivamo svešču.

P o d s v e s t je, međutim, prostački mehanički pojam, ako ga zamišljamo kao fioku – a njegovog tvorca, na šta ukazuje sama konstrukcija te reči, nečim što smo upravo imali u vidu.

Nesvesna svest je beskraj trenutnih, nedovršenih elemenata povezivanja.

Razlika je manje više ista kao između ovde izrečenih reči i celine jezika.

* * *

Nauka je jedino filologija božanske reči, a ne njena filozofija.

* * *

a a b c c d e e f g h i j k l l m n n o o p r s s t u v w x y z z z

Albatros, 1922, br. 2.